

Rigsdagstidende.

1855. Forhandlingerne paa Landstinget. N° 52.

Sjette Session.

51de Møde.

Tredagen den 9. e Marts.

(Forts.)

Nyholm (forts.): Naar den sidste ærede Taler har sagt, at en fri Rentefod var indført i Norge, og ikke der havde viist sig skadelig, skal jeg henvise til, at det ikke er undgaaet min Opmærksomhed, at Motiverne, der forekomme mig at være udarbejdede med megen Omhu, udtrykkelig fremhæve, at i Norge er der givet den ene Laaneindretning efter den anden Tilladelse til at tage højere Rente, Noget, som ogsaa skete ved en i 1851 udkommen Lov. Det har altsaa der viist sig, at Bestemmelserne om en fri Rentefod have behøvet meget betydelige Modificationer. Jeg kan, som sagt, efterat have modtaget denne Erklæring af den høitærede Minister, ikke andet end stemme mod hele Forslaget, som jeg troer ikke vil gavne under vore Pengeforhold, men snarere skade, og hellere oppebie en Tid, da en sand og ubunden Frihed i dette Forhold kan indføres. Da dette nu i dette Dieblit, da de europæiske Forhold see saa tvivlsomme ud, vanskeligt lader sig gjøre, troer jeg ogsaa, det er bedre at lade det blive in statu quo.

Knuth: Det forekommer mig, at det vilde være en særegen sørgelig Skæbne, dette Lovforslag vilde faae, dersom det skulde falde, fordi nogle ærede Medlemmer af dette Thing sandt, at det satte for stor Bevægelse i Forholdene, saaledes som man maatte antage om den ærede Landstingsmand, som nu sidst talte, og navnlig udsatte Landetendomsbesidderne for stor Fare, og andre derimod paa samme Tid

antog, at det satte for lidt Bevægelse eller gav for lidt Frihed i Forholdene, saaledes som det aabenbart er udtalt ved den tidligere Behandling fra andre Sider; thi dette Lovforslag, saa mangelfuldt som det maaskee end kan være, kan dog umuligt synde i begge disse modsatte Principer. Det er ogsaa ganske mærkeligt, at man almindeligt udtaler fra alle Sider, at man anerkjender det sande og rigtige statsøkonomiske Princip, at den fuldstændigste Frihed er det Rigtige; men at man saa dog ikke, da det practisk har viist sig, som jeg troer med overordentlig Tydelighed, at man ikke kan søge hen mod dette Ideal ad anden Vej, end den, der nu ligger for, vil betræde den. Jeg troer ikke, at man let kan komme til noget andet Resultat ved at overveie de Forhandlinger, som have fundet Sted paa et andet Sted, og de Udtalelser, der ere faldne fra Regjeringens Side, end at det er den hurtigste Maade, hvorpaa man kan komme til det, som man dog opstiller som sit Formaal. Under saadanne Omstændigheder troer jeg ikke, man kan berolige sig med at sige, at man roligere vil oppebie den Tid, da Lagerlovgivningen ganske kan hæves; thi den Tid kunde paa den Maade aldrig komme. Det er kun ved at gaae denne Vej, saaledes maa man idetmindste nu tænke sig det, at man kan komme til at nærme sig en saadan Tid, men ved at sætte sig derimod, er der i alt Fald for Dieblirket, synes mig, ingen Udflugt til at komme til at nærme sig det, man dog selv opstiller som sit Maal. Jeg har derfor ikke for mit Vedkommende kunnet føle mig overbevist om Rigtigheden af, hvad den ærede Landstingsmand, der sidst talte, har fremsført, og jeg skal fremdeles stemme for Loven, saaledes som den ligger for.